

punkter, der i det væsentlige er affattet parallelt i de foreliggende nordiske lovudkast. Dog afviger det danske udkast på enkelte punkter fra de øvrige nordiske udkast, jfr. bemærkningerne nedenfor navnlig til § 301, nr. 1, 2 og 6.

Reglen i nr. 1 fastslår pligt til søforklaring, når der i forbindelse med skibets drift uden for havn er indtruffet eller må antages at være indtruffet tab af menneskeliv eller voldt betydelig skade på person. Reglen betyder en udvidelse i forhold til gældende lov, idet den foruden tab af menneskeliv nu også omfatter betydelig skade på person. Efter de norske og finske udkast gælder reglen også ulykker indtruffet, medens skibet ligger i havn, for så vidt ulykkerne står i forbindelse med skibets drift, og kommer således ikke blot til anvendelse med hensyn til ulykker, der overgår skibets besætning eller passagerer, men f. eks. også med hensyn til ulykker, der under lastning eller losning rammer en havnearbejder. Inden for udvalget har et flertal (*Büløw Jensen, From Andersen, Hjort, Hoppe, Hove, Kastrup Olsen, H. P. Larsen, Leth, Nebelong, Ross og Blæhr*) været af den opfattelse, at reglen om søforklaring ved ulykkestilfælde ikke for så vidt angår personkredsen bør udvides i forhold til gældende lov, der alene omfatter „de ombordværende“. Man henviser i denne forbindelse til, at der ikke for denne udvidede kreds er den samme trang til optagelse af søforklaring, idet andre oplysningsformer er let tilgængelige, og at indførelse af den vedrørende pligt til at afgive en offentlig tilgængelig søforklaring i visse tilfælde kan befrygtes at medføre, at rederiet kommer i en ulige stilling under en eventuel erstatningssag ved fremmed domstol, hvis man gennem søforklaringen tvinges til at fremlægge sit bevismateriale uden at have samme mulighed for at kræve modpartens materiale fremlagt. Under henvisning hertil ønsker man reglen i nr. 1 begrænset til kun at angå ulykker, der indtræffer uden for havn, dog således at ulykkestilfælde, hvorved skibsføreren eller et medlem af mandskabet, i forhold til hvilke særlige sociale og arbejdsretlige betragtninger gør sig gældende, er afgået ved døden eller har lidt betydelig skade på person, bliver omfattet af reglen under nr. 2, også hvor ulykken er

indtrådt under skibets ophold i havn. Der skal i øvrigt henvises til den udførlige argumentation i den som bilag 10 optrykte skrivelse af 13. juni 1962 fra medlem af udvalget, direktør Iver Hoppe hvori nøje gøres rede dels for nødvendigheden i oplysningsmæssig henseende, dels for den skadelige diskriminerende virkning som en udvidelse af søforklaringsområdet her ville indebære. Flertallet understreger navnlig den betragtning, at unkladelsen af afholde søforklaring vil være præjudicerende for skibet, da forpligtelsen til afgivelse af søforklaring afhænger af et ubestemt skøn.

Enkelte medlemmer af udvalget (*Rasting, Christiansen og Lysgaard*) har dog udtrykt tvivl om, hvorvidt der kan tillægges de anførte argumenter en sådan vægt, at det kan begrunde en afvigelse fra den formulering, som de øvrige nordiske udvalg er blevet enige om. Man er herved gået ud fra, at de omhandlede tilfælde normalt vil dreje sig om ulykker med mindre skader til følge, hvor der alligevel ikke efter den foreslåede affattelse ville være pligt til at afgive søforklaring. I øvrigt har man henvist til, at der i udkastets § 308 er givet handelsministeriet hjemmel til at meddele fritagelse for pligten til at afgive søforklaring, såfremt sagen findes tilstrækkeligt oplyst gennem anden tilgængelig undersøgelse, eller andre særlige grunde måtte tale derfor, og denne bestemmelse måtte formentlig kunne påberåbes til undgåelse af søforklaring i tilfælde, hvor afgørende interesser taler imod, at en sådan afholdes.

Reglen under nr. 2 er i øvrigt affattet således, at søforklaring skal afholdes i anledning af alle dødsfald, der indtræffer om bord, uanset om de skyldes ulykkestilfælde, sygdom eller f. eks. selvmord. Der har inden for udvalget været enighed om, at dette bør gælde ubetinget, når der er tale om medlemmer af skibsbesætningen, bl. a. af hensyn til de forsikringsmæssige og økonomiske spørgsmål, der kan opstå i anledning af dødsfald og af hensyn til de efterladte, der har et rimeligt krav på, at omstændighederne vedrørende dødsfaldet bliver fuldt ud oplyst. I denne forbindelse skal endvidere henvises til bestemmelserne i § 68 i ulykkesforsikringsloven (lovbekendtgørelse nr. 142 af 8. maj 1959), hvorefter der i anledning af ulykkestilfælde, der har